

Jean Vanier – zakladatel Archy

(10. září 1928 – 7. května 2019)

„Ztratí-li lidé hluboký smysl pro společenství, začnou chřadnout.“ (Jean Vanier)

V úterý 7. května 2019 zemřel ve věku 90 let kanadský katolický filosof a zakladatel komunity Archa, Jean Vanier. První komunitu L' Arche, neboli Archa, založil v Trosly-Breuil ve Francii v roce 1964. Archa se rozrostla na přibližně 150 komunit na pěti kontinentech. Jedná se o společenství lidí s postižením a jejich zdravých přátel nazývaných „asistenti“, kteří žijí společně jako sobě rovní. Pracují hlavně na zahradě a v dílnách. Archa je v dnešní době nejmocnějším svědectvím proti ožívání eugeniky, kterou se některé země chlubí, že „zlikvidovaly“ Downův syndrom.

Jean Vanier byl ohromný člověk, duchem i postavou, vysoký byl hodně přes 180 cm. Ve Vanierovi se však dokonce i jeho výška proměňovala ve zdroj vřelosti a skromnosti. Byl nazýván „něžným obrem“ a byl vždy radši, když se psalo o jeho přátelích, a nikoli o něm. Narodil se 10. září 1928 v Ženevě jako syn generálního guvernéra Kanady. Jeho otec byl vyslancem ve Francii, když Němci překročili Maginotovu linii a postupovali směrem na Paříž. Rodina uprchla do Británie a poté do Kanady. Ale ve věku 13 let se Vanier do Británie vrátil, aby podstoupil výcvik na důstojníka námořnictva. V britském námořnictvu byl celkem spokojený, ale „malý kompas“ v jeho nitru mu řekl, že jeho povolání je jinde.

Opustil vojenskou kariéru a začal studovat teologii a filosofii u dominikánského kněze, P. Thomase Philippa. V roce 1962 získal na Katolickém institutu v Paříži doktorát z aristotelské etiky. Brzy se stal vyhledávaným vysokoškolským profesorem na obou stranách Atlantiku. Ale „malý kompas“ opět nasměroval Vaniera jinam.

P. Thomas Philippe, který působil jako kaplan v psychiatrickém ústavu v Trosly-Breuil (malé vesnici blízko Compiègne, asi sto kilometrů severně od Paříže), jej v roce 1963 pozval, aby se přijel podívat, jak hrozné je to místo: desítky mužů zamčených ve špinavých a přeplněných pokojích, s nimiž se vůbec nezacházelo jako s lidskými bytostmi. Když Vanier odjížděl, jeden z pacientů, Raphael Simi, se ho zeptal: „Budeš mým přítelem?“ A to rozhodlo.

Vanierovou odpovědí bylo, že koupil malý dům nedaleko Trosly a pozval Raphaela Simiho a ještě jednoho muže, Philippa Seuxe, aby žili s ním v tomto domku jako přátelé. Tak začalo dobrodružství Archy. Součástí pomoci lidem s postižením je úsilí, aby žili radostný, důstojný a šťastný život. Tito lidé bývají zraněni více odmítáním a opovržením, než nehodou nebo nemocí. Ale i zdraví lidé, kteří přicházejí do Archy, brzy zjistí, že i oni potřebují pomoc a uzdravení, hlavně co se týče vztahů a srdce. Pro lidi s postižením je nejdůležitější vyjít ze své uzavřené mysli a navázat vztah s někým, kdo jim ukáže jejich krásu, hodnotu a důležitost. Každý vztah je jedinečný a má léčivou moc, léčivou moc lásky.

Jean Vanier je autorem mnoha knih, z nichž některé vyšly v češtině nebo ve slovenštině, např.: *Rodí se nová naděje*, *Kráska lidskosti*, *Hľadanie pokoja*, *Cesta k lidství*, *Otázky, na kterých v životě záleží*, *Každý člověk je dílem spásy*.

Zdroj:

Monitor, ročník XVI., 2019, číslo 12, foto: catholicireland.net, melaniejeanjuneau.files.wordpress.co

Připravila: Radka Klišová